

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

De pœnitentia, confidentia & cogitationibus malis, Sermo

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

T. VI
21

Iob 1. innocentia, simplicitas, perfectioque vt omnibus nota fieret, probari ac manifestari illum oportuit ad nostram adificationem, quo nobis exempla quoque virtutum in eo latentium erumperent, atque ad imitationem nos inuitarent.

Aduersitates Quocirca vos filij estote patientes & mites absque murmuracione in omnibus aduersitatibus, quæ veniunt super vos. Accipite eas de manu benignissimi Patris. Nolite infirmitates corporum importunè deprecari, magis orate Deum, vt vobis patientiam & fortitudinem ad sustinenda aduersa tribuat, quam vt à calamitatibus omnibus eripiat. Pro peccatis vestris eadem,

Pro peccatis nostris quid Deo offeramus.

quæ ille pro vobis passus est, eidem offerite. Quæ vos autem patimini, non tanti aestimeris, vt digna sint, quæ pro peccatis vestris illi audeatis offerre. Nimis enim est modica in his virtus. Quare, vt dixi, indigna iudicate, quæ pro peccatis vestris in satisfactionem Deo offeratis: sed, vt dixi, eius satisfactionem sufficientem ac dignissimam illi pro vobis offerite. Si verò bonialiquid agere vos contigerit, aut mali pati quippiam, hoc Deo ad eius gloriam, ad eius honorem, ad eiusque beneplacitum offeratis. Diues est enim Deus in miserationibus, hic tamen nos liberos nusquam citius à peccatis faciet, quam in sanguine suo, in morte sua, in vulneribus suis, in penis ac virtutibus suis. Hoc nobis omnibus piissimus Dominus noster Iesus Christus concedat, qui cum Patre & Spiritu sancto Deus viuunt benedictus in secula, Amen.

Ephes. 2.

SERMO IN EADEM DOMINICA.

De penitentia, confidentia & cogitationibus malis.

Math. 4.

Ascendens Iesus in nauiculam transfretauit & venit in ciuitatem suam, Matthæi IX. Dominus Iesus, qui Petro concessit, vt ambularet super mare, ipse nauicula vti voluit, quo per fretum seu stagnum maris transiret. Docere quoque in hoc nos voluit, qui in patriam nostram redire nitimur, vt hoc æuo, quo viuimus, & quo non aliter, quam in mari sumus, transfratantes nauicula debeamus vti penitentis, qua transuehamur ad patriam seu ad ciuitatem nostram. Hæc est ciuitas, cuius Apostoli, alijque Sancti non fuerunt hospites & aduenæ, sed ciues & domellici Dei: ad quam sumus nos quoque creati, ad quam sumus per Christum redempti, cuiusque vt sumus ciues, sumus adoptati. Hæc est illa ciuitas, quam futuram inquirimus, non habentes hic interim aliam ciuitatem. Quia autem omnes peccatores sumus, ideo cunctis etiam nobis penitentia est necessaria.

Nauicula penitentis nobis ad patriam esse transfratandum. Ephes. 2. Hebr. 13.

Math. 9. Marc. 1.

Hæc penitentia in omni loco, in omniq[ue] statu agi, seruariq[ue] potest, nisi quispiam sit status, officiumve aut ministerium, quod absque peccatis exerceri non possit: hunc statum relinquere oportet, sicut Matthæus telonarij reliquit officium. Quamuis autem penitentiam facere in omni statu licitè (vt dixi) quis possit, difficile tamen est eandem, præsertim quo ad dignos fructus penitentis, rectè impleri in seculo, & in conuersatione hominum, vbi eorum inueniuntur ante, qui à penitentia retrahant, quam vnus qui adhortetur. Omnes enim, qui pie vo[unt] viuere in Christo, penitentiam patientur. Et hoc quidem olim ante mille quingentos annos ita scriptum est, quando feruebat deuotio, quando ardebat charitas in omnibus. Quid hodie.

Math. 7. Penitentia cur in seculo difficile possit rectè impleri. x. Tim. 2.

hodie fit, vbi ex diametro san&is institutis bene viuendi repugnatur? Quis volens sua pauperibus distribuere, & Christum pauperem sequi, non deridebitur, dehortabitur? & si perseverauerit, non vt insanus despicietur? Tanta est nunc malitia temporum, vt magis, qui abstinet mundo, reprehendatur ac subfannetur, quam qui seruit. Quamobrem cum Dominus dicat: *Vident homines opera vestra bona, vt glorificent Patrem vestrum, qui in calu est* (quod tamen de operibus bonis necessarijs, & ad quos tenemur, maxime intelligendum est, non de singulis arbitrarijs aut supererogatorijs, quae propria quis sibi deuotione praescribit) hodie tamen tanta est hominum corruptio, tanta corruptorum multitudo, vt penè dicendum sit: Abscondita sint opera vestra bona coram hominibus, ne videant, & derideant, persequantur, scandalizentur & peccent. Dixi igitur inter homines difficulter poenitentiam posse obseruari. Fuerunt eam ob rem ad poenitentiam olim instituta monasteria, quo tam à gloria mundana, quam à mundi persecutione liberi poenitentes Deo seruirent. Sed hic status quoque hodie persecutionem patitur. Quem certè quisquis nunc quaerit, quando contemptus est status ille mundo, maiori est praeconio laudandus, maiorisque deuotionis sperandus futurus, quam si olim quis monachatum, quando is tum erat status gloriosus, petisset. Vbi igitur monastice adhuc viuere licet, atque Deo seruire, ibi tranquillo magis animo Deo seruitur. Neque enim, vt apostatae monachi quidam statui illi detraxerunt (qui impudenter illum quoque reliquerunt) ibi caeremoniae solae sunt. Nam in monasterijs bene institutis vigilatur, vt sit pax animi, fratrum concordia, charitas, corporum maceratio, mortificatio vitiorum, puritas cordis, salus animarum, & exornatio virtutum. Ibi namque certatim boni monachi pro virtutibus, puta pro humilitate maiori, pro mansuetudine, pro deuotione ac pietate in Deum contendunt, ibi magis proficere indies conantur. Ibi se denique Deo ac propter Deum hominibus subijcere quotidie magis satagunt.

Ad huiusmodi aliquod monasterium tibi properandum foret, qui pro peccatis tuis poenitentiam agere instituisti, aut qui vitam tuam omnem cupis Deo sacrificare. Quod si obtinere tibi non contingat, in domo tua ab illis hominibus separatus monachum age, fuge loca publica, & hominum, quantum potueris, ceteris, vitae ab hominibus & curis abstractus: parum aut vix loquere, studio & orationi insiste: delectationibus sensuum repugna, ac voluptates, quae necessariae non sunt, naturae proscinde. Et in hoc modo viuendi tanquam in neuicula persevera. Bonum quidem est in monasterio ac religione viuere, in qua, vt diuus Bernardus expertus dicit, homo viuit purius, cadit rarius, surgit velocius, incedit cauius, quiescit securius, irroratur frequentius, purgatur citius, moritur confidentius, remuneratur copiosius. Sed bonum est etiam, cui religionis monasticae status, aut non quadrat, aut non conceditur in domo sua abstractam vitam ab hominibus solitariamque agere, & sanctis exercitijs Deo vacare. Sic igitur prima haec eruditio Euangelica, vt per poenitentiam transiremus in ciuitatem, & patriam nostram: decundo, instruat nos quod Christus monuit paralyticum vt confideret. Multa namque & magna impetrare potest confidentia ad Deum. Scindendum tamen confidentiam esse triplicem. Prima enim mutata est confidentia,

Matth. 19.
Marc. 16.
Luc. 15.
Marc. 10.
& 11.
Malitia istorum temporum quanta.
Matth. 5.

Monasteria cur salubriter instituta sint.

Religiosi bonorum vitae qualis sint.

Poenitentiae fructus dignos facere volentibus quid agenda sit.

Bernardus. Religiosis praecipit quae sint.

Confidentia triplex quo modo differat.

T. VI
21

Ecl. 1.
Psalm. 16.
Sapient. 17.
Confidentia
presumptuo-
sa quam mul-
tos fallat.

cum quis de Dei misericordia presumens, aut tam faciliter eam sibi promittens, vt super misericordia diuina peccet. Quia enim, vt Ecclesiastes habet, non profertur cito contra malos sententia, absque vilo timore filij hominum perpetrant mala. Hac confidentia multiplici modo fallit diabolus hominem. Aut enim Dei misericordiam tam magnam bonitatemq; promittit, vt iustus esse Deus desinat, vindicetq; malorum. Aut sibi ipsi pollicetur poenitentiam se facturum, gratiam Dei se impetraturum, emendaturumq; omnia ante mortem. Hæc inquam, omnia inanis, humana, fallaxq; presumptio sibi pollicetur, quæ tamen nihil potest præstare, propterea quod in Dei dono & manu sint hæc omnia constituta. Nisi enim Dominus te ad poenitentiam induxerit, nisi contritionem infuderit, & gratiam emendandique contulerit voluntatem, frustra de te aliquid tibi, quod minime tua est facultatis, promittis. Mirum quoque est valde, quod tam stultam habemus confidentiam, cum milles, si volumus, ante oculos videmus, quam difficilis, quam imperfecta, quam desolata, quam diffidens, quamq; raro vera sit poenitentia, quæ differtur vsque ad finem. Quid ergo speramus, aut quid presumimus, cum aliter contingere ferè cernimus in omnibus, quam imparari scilicet ad moriendum, quam inuiti, quam tristes, & interdum amentes, & muti moriuntur? Si tibi, quod verisimile est, contigerit, vbi tunc erit presumptio tua dicens: In fine ego poenitebo? Modo igitur hoc cogita, modo noli esse securus de peccatis tuis, sed libera te ab eis, vt in securitate viuas, quanta à bona conscientia potest haberi, & moriaris.

Stultitia ho-
minum ma-
xima que sit.
Ecl. 9.

Cæterum malè agere, & securum interim esse, stultitia est stultius. De his loquitur Ecclesiastes dicens: *Sunt impij qui ita sunt securi, quasi insorium saltu habeant.* His certè nihil insipientius. Quid enim tam presumptuosum, quam malè viuere, & bonum finem expectare? De his autem loquor, qui poenitentiam hic renunt, qui conuerti ad Deum nolunt, emendationemque vitæ vsque ad mortem, hoc est vsque dum peccare amodo non possunt, differunt. Ad hanc fiduciam pertinet promittens sibi vitam longam, persuadere sibi dies multos, singulare robur & sanitatem, credereque se diu viuaturum. Quapropter in Sapientia libro dicitur: *Spes impij quasi lanugo est, quæ à vento tollitur, & tanquam spuma græuis, quæ à procella dispergitur, & tanquam fumus, qui à vento diffusus est, & tanquam hospitis vnus diei memoria prætereuntis.*

Sapient. 7.

Confidentia
fraudulenta.
Hierem. 17.
Psalm. 115.

Secunda confidentia est fallax & fraudulenta. Ea scilicet, quam quis habet in aliqua creatura, aut in aliquo dono naturæ, seu gratiæ gratis datæ. Scriptum namque est: *Maledictus qui ponit carnem brachij in suum, hoc est, qui confidit in homine. Bonum enim est confidere in Domino, quam confidere in homine.* Quando in homine confidis, in quo confidis? In eo profecto qui seipsum dum miser est, iuuare non potest. In eo, inquam, confidis, quem nescis, an crassina sit luce futurus. *Benedictus itaque vir qui confidit in Domino, & erit Dominus fiducia eius.* Nec gloriatur sapiens in sapientia sua, nec vir fortis in robore suo, sed in eo quod agnoscit, diligitque Dominum, in quem omnem suum iactat cogitarum. Porro si in diuitijs confidis, scito te esse stultum, quia diuitiæ te non liberabunt in die mala. Et ideo dicit Sapiens: *Qui confidit in diuitijs, corruet.* Et in Baruch scribitur: *Vbi sunt qui argentum thesauri-*

Hierem. 17.
Hierem. 9.
Psalm. 54.
Prou. 11.
Baruch 3.

LAB.

ant. & aurum in quo confidunt homines, & non est finis acquisitionis eorum, Sequitur autem post pauca: Exterminati sunt & ad inferos descenderunt, & alij in loca eorum surrexerunt. Tertia confidentia seu fiducia est sancta, bona & commendata, qua omnis alia fiducia abijcitur, vt in Deo solo confidatur. Beati igitur omnes, qui confidunt in eo. Nemo enim in eo confidens vnquam derelictus est. Ideo hortatur Psalmista dicens: *Spera in eo & ipse faciet.* Et Ecclesiasticus: *Respicite filij nationes hominum & scitote quis nullus sperauit in Domino & confusus est. Quis enim permansit in mandatu eius, & derelictus est?* Extendit autem hęc co. fiducia se ad quatuor. Primo, vt confidas Deo de temporali promissione, vt Psalmista monet: *Lacta cogitarum tuum in Dominum & ipse te enutriet.* Et Petrus: *Omniem, inquit, sollicitudinem vestram projicientes in eum, nam ipsa cura est de vobis.* Idcirco miro studio hortatur nos veritas, vt ab inutili illa sollicitudine abstineamus, dicens: *Nolite solliciti esse, dicentes. Quid manducabimus, aut quid bibemus, aut quo operiemur? Scit enim Pater vester caelestis quia hu omnibus indigetis. Quarite autem primum regnum Dei, & omnia haec adicientur vobis.* Porro diuinam prouidentiam cui confidamus, praesolari nos conuenit, considerantes tria in Deo. Primo eius paternam conditionem: pertinet enim ad patrem prouidere filijs suis, vt in Luca Christus dicit: *Si vos cum filiis mali, nolite bona data dare filiis vestris, quanto magis Pater vester bona dabit peccantibus se?* Item quę: *Quomodo miseretur pater filiorum, miserus est Dominus timentibus se.* Secundo, considerando Dei solitam benignitatem. Ita enim de patribus nostris legimus, quod illorum curam habens necessaria in omni defectu illis administravit. Nam quis praecipit coruo vt pasceret Heliam, adferens ei carnes & panes, iuxta torrentem Carith? Aut quis torrente exicato apud mulierem viduam religiosam illum sustentauit in Sarepta Sidoniorum, nisi is qui dixit: *Præcepi enim mulier vidua, vt pascat te?* Nonne filijs Israel, deficiente farina quam secum sumpserant ex Aegypto praeiuit manna, quo illos pasceret de caelo? sicut scriptum est. *Angelorum esca nutriuit populum tuum.*

Tercio, pensando Dei liberalissimam dispensationem, qua homines & iumenta pascit, volucres caeli, & pisces maris: *Respicite, inquit, volatilia caeli, quoniam non serunt neque metunt, neque congregant in horrea, & Pater vester caelestis pascit illa.* Et adiciens: *Nonne, inquit, vos pleris estis illis?* Hęc fiducia seu confidentia modum ponit atque resistit auaritię & tenacitati, suam sollicitudinem abigit, diffidentiam castigat, prouocatque ad dandam elemosynam. Confidentia enim non timet defectum. Contra verò, qui confidit in diuitijs suis corrumpit, vt dicit Sapiens. *Nimia enim sollicitudo id agit vt plerumque careamus necessarijs. Quia enim prudentię & curę nostrę nimium fidimus aut tribuimus, sicut Deus aduersa omnia occurrere, quod videamus, quam nihil nobis nostra sollicitudo conferat, nisi Deo autore & direttore.* Secundo, confidas Deo pro obrinenda peccatorum venia. Ad quod hodie quoque in Euangelio hortatur Christus paralyticum, dicens: *Confide fili renittitur tibi peccata tua.* Ad hanc fiduciam inuitat similiter, nosq; roborat tris consideratio. Primo, ingenita bonitas, atque naturalis misericordia Christi, qui ore suo benedicto dicit: *Miseri, ordiam volo, & nõ inuisum.* Ipse namque ad dandum & parcendam est promior, quam nos ad accipien-

ibidem.

Confidentia
sancta quę
psalm. 2.

psalm. 36.

Eccle. 2.

Fiducia in
Deo ad quę
quatuor se
extendat.

psalm. 54.

1. Pet. 5.

Math. 6.

Fruentia
diuinā prę
solantibus
uia confida
randa esse.

Lucę 11.

Psalm. 102.

1. Reg. 17.

ibidem.

1. Cor. 16.

Num. 11.

Sapien. 14.

Math. 6.

ibidem.

ibidem.

Fruent. 11.

ad fiduciam
obtinendi pec
catorum venia
quę uia in
uitent homi
nem.

Osee 6.

Math. 9.

T. VI
21

1 Timoth. 3.
Ioan. 2.

Luc. 9.

Etix. 10.

Roman. 2.

Psalm. 98.

Fiduria in

Deo habenda

in tenta-

tione ex qui-

bus tribus

augeatur.

Psalm. 54.

Ioan. 3.

Psalm. 6.

Genes. 15.

2. Corin. 10.

Hebr. 10.

Beatus in de

futura ob-

tinendi fidu-

tiam ex qui-

bus tribus

fulcitur.

Matth. 19.

Matth. 20.

Luc. 12.

Hebr. 10.

Gene. 4.

Ioel. 2.

Confidentia

sancta quam

firmabile do-

nam & qui-

eam habeat

dum. Secundo, Dei incarnatio, quæ aliud nobis non loquitur quam veniã & misericordiam, vt ad Timotheum scribit Paulus dicens: *Christus venit in hunc mundum peccatores saluos facere.* Et Christus: *Filius hominis non venit in mundum, vt iudicet mundum, sed vt saluetur mundus per ipsum.* Et in Luca: *Filius hominis non venit homines perdere, sed saluare.* Tertio patiens Dei expectatio. Vnde Esaias: *Propterea expectat Dominus vt misereatur vestri.* Et Paulus: *An ignoras, quia benignitas Dei ad penitentiam te adducit?* Tertio, confidas Deo pro ereptione in tentatione. Quapropter in Psalmo dicit Dominus: *Clamauit ad me & ego exaudiam eum: cum ipso sum in tribulatione, eripiam eum & glorificabo eum.* Iacta igitur cogitatum tuum in Dominum, & ipse te enutriet. Augeri autem in nobis & crescere debet confidentia illa pariter ex tribus. Primo, ex hostium depressione, de qua Christus discipulis loquitur, dicens: *Confidite, quoniam ego vici mundum.* In Christo igitur confide & vices, eius victoria tua est, eius virtus tua est, eius innocentia salus tua est. Secundo, ex tui protectione. Dominus enim protector vite meæ à quo trepidabo. Qui ad Abraham loquens: *Noli, inquit, timere Abraham. Ego protector tuus sum.* Tertio, ex diuina bonitate. Adeo enim bonus est Deus, vt ultra vires tuas nolit te grauari, sicut Paulus dicit: *Fidelis Deus qui non patietur vos tentari supra id quod potestis, sed faciet etiam cum tentatione prouentum, vt postea sustinere.* Quarto, confidas Deo in gloria expectatione, omniumque bonorum remuneratione. Idcirco Hebræos Paulus admonet dicens: *Nolite amittere confidentiam vestram que magnam habet remunerationem.* Hæc autem confidentia futuræ beatitudinis simili modo fulcitur ex tribus. Primo, ex cõuentione seu promissione. Ita enim nobis Dominus promisit, nam interroganti se quid faceret, vt vitam æternam possideret, respondit: *Si vñ ad vitam ingredi, serua mandata Dei.* Item de his quos in vineam conduxit Dominus, in parabola Euangelica dicit *Conuentione autē facta ex denario diurno, misit eos in vineam suam.* Item ad Apostolos: *Vos qui permansistis mecum in tentationibus meis, sedebitis mecum in regno meo super sedes duodecim, iudicantes duodecim tribus Israel.* Secundo, fulcitur, augeturq; ex nostra redemptione, hoc est, ex Christi passione. *Habemus enim, vt Paulus dicit, fiduciam in intronũ sancto: um in sanguine Christi.* Quæ enim est alia fiducia nostra, aut quæ spes, quæve cõsolatio, quam in sanguine Christi, qui melius efficaciusq; pro nobis ad Patrem clamat quàm sanguis Abel? Tertio, fulcitur hæc confidentia ex oratione nostra. Siquidem *quicumque inuocauerit nomen Domini, saluus erit.* Sciendum tamen confidentiam sanctam nobilissimum esse donum quod nec fallere, nec falli potest, vt pote bonitati soli diuine innitens, quamuis nulla confidentia debeat dici sancta in eo, qui Dei mandata cum possit, non vult obseruare, nec in eo, qui Dei licet seruet mandata, in obedientia tamē sua, hoc est, in sua perfectione confidit, huicq; inicitur: sed tantum ille veram habet confidentiam, qui quantum nouit, quantum potest, Deo placencia agit, in his tamen confidentiam suam non ponit, sed in meritis ac passione Christi tantum confidit. Pro hac confidentia debemus Dominum continuo atque perseveratè orare. Tertio ac postremo instruat nos, quod Dominus reprehendens scribas: *Vt quid inquit, cogitatis mala in cordibus vestris? Si cogitationes malæ non essent peccata, non eas Christus reprehenderet,*

DOMINICAE XX. POST TRINITATEM.

673
Cogitationes
malæ an sint
peccata.
Matth. 15.

ret, Nam cum Pharisei discipulos Christi notarent, propterea quod non laubant manus suas manducaturi, Dominus illos excusans, dicebat. Non lotis manibus manducare, non coinquinat hominem: sed ea quæ de corde exeunt, hæc sunt quæ coinquinant hominem: & exempli gratia multa, quæ de corde exeunt coinquinantia hominem recensens, nominat etiam cogitationes malas. Sunt igitur cogitationes malæ cauendæ. Quæ, inquis sunt malæ: Hæc scilicet, quorum opera si fierent, essent mala aut damnabilia, horum etiam cogitationes sunt noxiæ & malæ, non quia sunt nudæ cogitationes tantum & phantasiæ, quantum attinet ad actum cogitandi, sed ut sunt peccatorum cogitationes, quarum res cogitatæ delectant, tamen si consensus repugnet ad operandum, non tamen repugnat in cogitationibus rerum cogitatarum ad delectandum, seu ad corde voluptuandum in illis. Prohibet autem adeo Dominus peccatum, ut nolit seruos suos neque opere, neque lingua, neque affectu, neque delectatione consentire per rationem peccato. Iterum dico, adeo tibi Deus prohibuit peccatum, ut nolit non solum ut agas peccatum, sed etiam nolit, ut tu illud velis, optes aut diligas: imo nolit ut sponte sinas affectu tuum esse inclinatum peccato, aut ut in peccato, hoc est, ut in re cogitata quæ peccatum est, sponte delecteris voluptuerisque, ut sic sæpe in his qui carnalia meditantur. Potest tamen fieri, ut tentatio carnalis, aut in carne, aut in imaginatione & affectu te inuitum molester, imo etiam secundum rationem inuitum sensualem appetitum tuum delectet, & sis nihilominus absque periculo mortalis peccati. Non potest autem (ut doctoribus sanctis placet) fieri, ut quis voluptatis aut delectationis animi gratia in peccato mortali cogitato (etiam si nolit illud facere) delectetur animo delibato, & in delectationem rei cogitatæ consentiat absque periculo mortalis peccati. Quod à nobis auertat Iesus Christus, Dei Filius in secula benedictus, Amen.

Cogitationes
quæ nam sint
malæ.

DOMINICA XX. POST DOMINICAM S. Trinitatis, Epistola B. Pauli Apostoli ad Ephesios V.

Videte quomodo caute ambuletis. Non quasi insipientes, sed ut sapientes, redimentes tempus, quoniam dies mali sunt. Propterea nolite fieri imprudentes, sed intelligentes, quæ sit voluntas Dei. Et nolite inebriari vino, in quo est luxuria: sed impleamini Spiritu sancto, loquentes vobismetipsis in Psalmis & hymnis, & canticis spiritualibus, cantantes & psallentes in cordibus vestris Domino: gratias agentes semper pro omnibus in nomine Domini nostri Iesu Christi, Deo Patri subiecti inuicem in timore Christi.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

An te monuerat Apostolus Ephesios tenebrarum operibus non communicare, nec horum participes fieri: magis autem ea redarguere. Hic autem admonet, ut cauti ambulent atque prudenter, dicens: Videte, ac sagaciter vobis prospicite, quomodo prudenter & caute ambuletis, circumspiciendo vobis in omni loco & opere, quomodo teneationum insipientes.

Ambulando
quomodo
sit caute &
prudenter.

QQQQ dias,